

довічно. Поява імуноглобулінів IgM або вперше виявлені імуноглобуліни IgG свідчать про захворювання.

З метою профілактики не можна вживати в їжу сирого м'яса і не опускати близького контакту з хворими тваринами.

УДК 591.5: 636.5

КОЛОМІЄЦЬ Павел, здобувач вищої освіти IV курсу ОС «магістр» спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **КОВАЛЬОВА Оксана**, магістр ветеринарної медицини, асистент кафедри нормальної та патологічної морфології і фізіології

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В НИРКАХ НА ТЕРМІНАЛЬНІЙ СТАДІЇ ХРОНІЧНОЇ НИРКОВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ У КІШОК

Актуальність. Хронічна ниркова недостатність (ХНН) – досить поширене захворювання, особливо у котів старше 9 років [3]. Важливо відзначити, що клінічна картина хронічної ниркової недостатності розвивається при втраті 70–75 % функціонально активних нефронів, з обтяженням стану тварин кількість їх ще більше знижується.

Причини цієї патології дуже різноманітні: це як вроджені аномалії (полікістоз, гідронефроз, гіпоплазія нирок), так і набуті, своєчасно не діагностовані запальні захворювання (пієлонефрит, гломерулонефрит), лікарсько індуковані нефропатії [1] або наслідки інфекцій (застосування аміноглікозидів, цитостатиків), хвороби обміну речовин (цукровий діабет), аутоімунні захворювання та ін.

На стадії фіброзу, що далеко зайшла, і при вираженому зниженні функцій нирок причину, що викликала хронічну ниркову недостатність, практично неможливо розпізнати [2]. Досить часто на прийом до ветеринарного лікаря приносять тварин з уже термінальною стадією ХНН [9, 10]. Прогноз при цьому завжди несприятливий, і при підтвердженні тяжкості патології за результатами обстеження (УЗД сечовидільної системи, загальний та біохімічний аналіз крові, а також загальний аналіз сечі) деякі власники приймають рішення про евтаназію тварини.

Метою досліджень є вивчити комплекс морфологічних змін у нирках кішок при хронічній нирковій недостатності, що є однією з найбільш поширених патологій у котів. Це дослідження спрямоване на глибше розуміння структурних порушень, які виникають на термінальній стадії захворювання, та на виявлення конкретних морфологічних маркерів, що дозволяють на ранніх стадіях діагностувати запалення ниркової недостатності.

Дослідження були проведені на базі ветеринарного центру «Юпітер» м. Вінниця, де після евтаназії від трупів кішок для гістологічного дослідження

були взяті шматочки нирок, в яких були представлені кірковий і мозковий шари. Матеріал фіксували у 10 % розчині формальдегіду, заливали в парафін, зрізи отримували на санному мікромомі з наступним фарбуванням гематоксиліном і еозином за загальноприйнятою методикою.

Результати досліджень та їх обговорення. Аналіз результатів біохімічного дослідження крові трьох обстежених тварин, а також результати загального аналізу сечі вказують на розвиток важких хронічних змін не тільки в нирковій тканині, але й у всьому організмі загалом. За результатами УЗД у всіх досліджуваних тварин було діагностовано хронічний гломерулонефрит.

При гістологічному дослідженні нирок виявили значні зміни як у кірковому, так і в мозковий шар нирок. Відзначено ознаки фіброзних змін інтерстиціальної сполучної тканини нирок.

Щільність клубочків знижена, відзначаються ознаки гломерулосклерозу. Епітелій проксимальних та дистальних каналців з вираженою вакуольною дистрофією, деякі каналці з ознаками атрофії та кістозної дилатації. Судини артеріального та венозного типу з потовщеними стінками за рахунок фіброзу або гіпертрофії міді, також відзначається розширення зірчастих вен.

Поряд з розростанням проміжної сполучної тканини були помітні осередки мінералізації збірних трубочок.

Таким чином, гістологічні зміни, виявлені в нирках, можна охарактеризувати як один з варіантів слабого вогнищового фіброзу клубочків і мезангіального гломерулонефриту, тубулонефриту з мінералізацією збиральних трубочок, тобто зареєстрований виражений хронічний інтерстиціальний нефрит, що відповідає клініко-лабораторним показникам хронічної ниркової недостатності.

Висновки і пропозиції. З вищевказаного можна зробити висновок, що прогноз на термінальній стадії хронічної ниркової недостатності є несприятливим: паренхіма нирок як кіркового, так і мозкового шарів значно змінено. Тому своєчасно діагностована ниркова недостатність на більш ранніх стадіях розвитку є запорукою успішної терапії. Власникам вікових тварин можна рекомендувати профілактичні заходи, спрямовані на виявлення хронічної ниркової недостатності на початкових етапах її розвитку, оскільки в цьому випадку вдається досить довго стримувати розвиток патологічного процесу.

Література

1. Погорілий Ю. М., Бойко Н.О. Особливості патоморфології хронічних нефропатій у котів. *Український ветеринарний журнал*. 2019. № 5. С. 60–67.
2. Finco DR. Feline Chronic Renal Failure: Etiology and Morphological Characteristics. *Journal of Veterinary Pathology*. 2020. Вип. 57. №7. С. 120–124.
3. Тарасенко, В. С., Головка О.М. Морфологічні та функціональні зміни нирок при хронічній нирковій недостатності. *Патологія тварин*. 2018. –Т. 16. № 1. С. 105–112.